

UDC 655.1

**"XUDOJESTVENNAYA LİTERATURA" ("ХУДОЖЕСТВЕННАЯ
ЛИТЕРАТУРА") NƏŞRİYYATININ YARANMASI VƏ FƏALİYYƏTİ**

Rasim İmamqulu oğlu Süleymanov

Bakı Dövlət Universiteti

**Kitabşünaslıq və Nəşriyyat işi kafedrasının dosenti,
filologiya üzrə fəlsəfə doktoru**

Afaq Afiq qızı Məmmədova

Bakı Dövlət Universiteti

**Kitabşünaslıq və Nəşriyyat işi kafedrasının magistrantı
afataqiyeva86@gmail.com**

Açar sözlər: Ulu öndər Heydər Əliyev, Nizami Gəncəvi, Maksim Qorki, dünya ədəbiyyatı kitabxanası seriyası, kütləvi tiraj.

Key words: National leader Heydar Aliyev, Nizami Ganjavi, Maxim Gorky, world literature library series, copy, printing.

Ключевые слова: Общациональный лидер Гейдар Алиев, Низами Гянджеви, Максим Горький, серия всемирной литературной библиотеки, экземпляр, тираж.

Məqalədə 1930-1991-ci illərdə keçmiş Sovetlər Birliyinin paytaxtı Moskva şəhərində fəaliyyət göstərən "Xudojestvennaya literatura" ("Художественная литература") nəşriyyatının yaranması, formalaşması və inkişafı yollarından qısaca bəhs edilmişdir. Burada eyni zamanda həmin nəşriyyatda Azərbaycanın klassik şairi, dünya ədəbiyyatının korifeyi Nizami Gəncəvinin əsərlərinin nəşri məsələləri də araşdırılmışdır.

"Xudojestvennaya literatura" ("Художественная литература") nəşriyyatı Rusiya Federasiyasının paytaxtı Moskva şəhərində fəaliyyət göstərir. Bu nəşriyyat rus və dünya ədəbiyyatı klassiklərinin, müasir yazıçıların əsərlərinin, şifahi xalq yaradıcılığı nümunələrinin, ədəbi-bədii ədəbiyyatın rus dilində nəşri üzrə ixtisaslaşmışdır.

"Xudojestvennaya literatura" dövlət nəşriyyatı 1 oktyabr 1930-cu ildə görkəmli rus yazıçısı Maksim Qorkinin təşəbbüsü ilə Moskvada Dövlət Nəşriyyatının ədəbi-bədii sektoru olan "Torpaq və Fabrika" nəşriyyatı əsasında təşkil edilmişdir. O, 1934-cü ildə "Qoslitzdat" ("Гослитиздат") adlandırılmış, daha sonra isə 1937-ci ildə ləğv edilən "Akademiya" nəşriyyatı onunla birləşdirilmişdir. 1963-cü ildən bəri "Xudojestvennaya literatura" nəşriyyatı adlandırılan bu kitab müəssisəsi sovet dövrünün və müasir Rusiyanın nəhəng nəşriyyatı olaraq tanınır. Hazırda "Xudojestvennaya literatura" ixtisaslaşmış nəşriyyatı səhmdar cəmiyyətdir.

Fəaliyyətinin başlanğıcında nəşriyyatın əsas vəzifəsi sinfi maraqlara əhəmiyyət vermədən, ilk növbədə yüksək keyfiyyətli yerli və dünya ədəbiyyatının nəşrinə diqqət yetirmək idi. Hətta Boris Pasternak və Anna Axmatova kimi tanınmış qələm ustaları təqib olunan illərdə belə onların əsərləri burada çap olunurdu. Bu səbəbdən "Xudojestvennaya literatura" nəşriyyatında hazırlanıb çap olunan kitabın müəllifi, demək olar ki, qısa müddətdə "canlı klassik"ə çevrilirdi.

Sovet hakimiyyəti illərində "Xudojestvennaya literatura" nəşriyyatı dünya ədəbiyyatı klassiklərinin bədii əsərlərini, eləcə də müasir xarici müəlliflərin ən əhəmiyyətli əsərlərini çapdan buraxmışdır. Yerli müəlliflər yalnız məşhur yazıçılar, ümumiyyətlə, tanınmış "Sovet ədəbiyyatı klassikləri" qrupuna daxil olduqları zaman tematik plana daxil edilirdilər. Nəşriyyatda Aleksandr Puşkin, Lev Tolstoy, Anton Çexov, Ivan Turgenev, Nikolay Nekrasov, Mixail Lermontov, Fyodr Dostoyevski, Aleksandr Qriboyedov, Nikolay Qoqol və digər rus klassiklərinin əsərləri ilə yanaşı, Volter Skott, Mark Tven, Çarlz Dikens, Viktor Hüqo, Emil Zolya, Onore de Balzak kimi dünya klassiklərinin kitabları da işıq üzü görmüşdür. Həmçinin Hindistan, Çin, Koreya, Vyetnam və Yaponiya klassik poeziyası, XIX-XX əsr Avropa poeziyası çap olunan nəşrlər arasında idi.

1957-ci ildə nəşriyyat İ.P.Yeremin və D.S.Lixaçev tərəfindən tərtib edilmiş "Kiyev Rusunun Ədəbi Abidələri" toplusunu nəşr etdirdi.

"Xudojestvennaya literatura" nəşriyyatında çap olunan kitablar sırasında Əlişir Nəvainin poemalarını, Əbülqasım Firdovsinin "Şahnaməi"sini, Nizami Gəncəvinin "Xəmsə"sini xüsusilə vurğulamaq olar.

1960-1980-ci illərdə "Xudojestvennaya literatura" nəşriyyatı SSRİ-də nəşr olunan kitabların sayına və tirajına görə klassik bədii ədəbiyyat sahəsində ən böyük nəşriyyat idi.

1967-1977-ci illərdə 200 cildlik "Dünya Ədəbiyyatı Kitabxanası" məhz burada nəşr olunmuşdur. Hər cildə (əslə 300.000 tirajla, 1973-cü ildən artan tirajı - 303.000 nüsxə) giriş məqaləsi, qeydlər və təsvirlər daxil edilmişdir.

"Dünya Ədəbiyyatı Kitabxanası" seriyası qeyri-rəsmi olaraq 1977-ci ildə qurulan və XIX-XX əsrlərin xronoloji çərçivəsi ilə məhdudlaşan "Klassiklər Kitabxanası" ilə birləşmişdir. "Klassiklər Kitabxanası" dünya ədəbiyyatının inkişaf tarixinin əks olunmasında boşluqları aradan qaldırmaq məqsədi daşıyırdı. Bu seriyanın ilkin planına 147 nəşr daxil idi.

1969-cu ildə "Dünya Ədəbiyyatı Kitabxanası" seriyasında XI-XVII əsrlərin ən maraqlı əsərlərini birləşdirən "İzbornik" ("Изборник") nəşr olundu. Orada ilk dəfə qədim rus mətninin və onun tərcüməsinin paralel nəşri forması tapıldı.

"İzbornik"ın uğuru "Qədim Rus Ədəbiyyatı Abidələri" adlı böyük bir kitab seriyasına başlamağa imkan verdi. Bu seriyaya XI-XVII əsrləri əhatə edən 200-dən çox əsər daxil idi. O dövr üçün çox böyük əhəmiyyət kəsb edən həmin seriyada 12 cildə 8000 səhifədən çox mətn öz əksini tapmışdı. Mətnlər köhnə rus və müasir rus dillərində verilmişdi. Bu bənzərsiz nəşr şərtlərlə, elmi aparatlarla, illüstrasiyalarla təchiz olunmuşdu. Seriyanın nəşr olunmasında nəşriyyatın işçiləri ilə birlikdə akademik Dmitri Lixaçev çox mühüm rol oynamışdı.

"Xudojestvennaya literatura" nəşriyyatı məşhur rus şairi Aleksandr Puşkinin əsərlər külliyyatını 10 milyon 700 min nüsxə tirajla çapdan buraxdı. Rus yazıçıları Lev Tolstoy və Mixail Şoloxovun əsərlər külliyyatının hər biri isə 1 milyon nüsxə tirajla nəşr olundu.

1974-cü ildən bəri "Tullantı kağız qarşılığında kitablar" aksiyası nəticəsində 20 ildə 210 milyon nüsxə tirajla 200 adda bədii ədəbiyyat nəşr olundu.

Ayrıca "Xudojestvennaya literatura" nəşriyyatında "Roman-Qazeta", "Moskva", "Neva", "Zvezda" ("Ulduz"), "Uşaq Ədəbiyyatı" jurnalları nəşr olunurdu.

1963-1997-ci illərdə "Xudojestvennaya literatura" nəşriyyatının Leninqrad şöbəsi (nəşriyyatın Leninqraddakı filialı) fəaliyyət göstərirdi.

1980-ci ildə "Xudojestvennaya literatura" nəşriyyatı Qırmızı Əmək Bayrağı ordeni ilə təltif edildi.

1980-ci illərdə "Xudojestvennaya literatura" nəşriyyatı SSRİ Dövlət Nəşriyyat Komitəsi sistemində bədii ədəbiyyatın əsas redaksiyasına daxil edildi.

Çap vərəqləri ilə ölçülən kitab nəşrinin həcminə görə "Xudojestvennaya literatura" nəşriyyatı Sovet İttifaqının qabaqcıl nəşriyyatlarından biri idi. Məsələn, 1980-ci ildə bu göstəricidə o, "Prosveşenie" ("Просвещение" - "Maarif") nəşriyyatından sonra ikinci yeri tuturdu.

"Xudojestvennaya literatura" nəşriyyatında ədəbi və bədii nəşrlərin hazırlıq səviyyəsi çox yüksək idi. Sovet dövründə ən yaxşı rus

ədəbiyatşünasları, tərcüməçiləri, rəssamları bu nəşriyyatla əməkdaşlıq edirdilər. Redaksiya heyətində yüksək peşəkar redaktorlar, korrektorlar və texnoloqlar təmsil olunurdu.

"Xudojestvennaya literatura" nəşriyyatı mütəmadi olaraq çox sayda "xüsusilə bədii" adlanan orijinal illüstrasiya və miniatür kitablar da nəşr edirdi.

Uzun müddət "Xudojestvennaya literatura" nəşriyyatı Moskva Patriarxlığının nəşriyyatı ilə dövlət çap müəssisələri arasında qeyri-rəsmi vasitəçi funksiyasını yerinə yetirirdi. 1977-1986-cı illərdə "Xudojestvennaya literatura" nəşriyyatının direktoru olmuş Valentin Osipovun xatirələrinə görə, bu, kilsə xadimlərinə qarşı mətbəələrlə birbaşa ünsiyyətə maneçilik törətmək üçün hiyləgər bir qadağa idi.

"Xudojestvennaya literatura" nəşriyyatı sənət əsərləri ilə yanaşı sənədli və bioqrafik kitablar da çap edir.

Yenidənqurma işlərindən sonra nəşriyyat həm kitab nəşrindəki ümumi tendensiyalarla, həm də subyektiv amillərlə əlaqədar olaraq ciddi böhran keçirmişdir. Bu böhran faktiki olaraq nəşriyyatın hazırkı dönməsində də davam edir.

Nəşriyyatın çap etdiyi bir çox kitablar yerli və beynəlxalq diplom və mükafatlara layiq görülmüşdür. Nəşriyyatın çap məhsulları Fransanın Paris, Almanyanın Frankfurt, Böyük Britaniyanın London, İtaliyanın Milan, keçmiş İttifaqda isə Moskva və Bakı şəhərlərində keçirilən beynəlxalq kitab sərgi və yarmarkalarında nümayiş olunurdu.

Nəşriyyatın öz kitab mağazası var. O, Rusiyanın ən böyük kitab mağazaları və kitabxanaları ilə əlaqələr qurmuşdur.

1980-1990-cı illərdə nəşriyyatın nəşr fəaliyyətinin göstəriciləri cədvəldə aydın şəkildə verilmişdir:

İllər üzrə	1980	1985	1990
Kitab və broşürlərin sayı (çap vahidləri: ad etibarilə)	335	334	364
Tiraj (milyon nüsxə ilə)	64,160	85,945	66,2216
Çap vərəqləri (milyonla)	1550,919	2218,2718	1756,5994

Beləliklə, "Xudojestvennaya literatura" nəşriyyatında 1976-cı ildə təxminən 46,5 milyon nüsxə ilə 318 kitab və broşura, 1986-cı ildə 85 milyon nüsxə ilə 334 nəşr, 1991-ci ildə isə təxminən 38 milyon nüsxə ilə 277 kitab nəşr olunmuşdur.

Ulu öndər Heydər Əliyev 24 may 2000-ci il tarixində dahi və mütəfəkkir şair Nizami Gəncəvinin məqbərəsini ziyarət edərkən demişdir: "Nizaminin xatirəsinə mənim bir xidmətim də olubdur. İndi burada fürsətdən istifadə edib onu da demək istəyirəm. Nizami Gəncəvinin əsərlərinin bir qismini 1948-ci ildə

onun 800 illik yubileyi keçiriləndə rus dilinə tərcümə etmişdilər. Biz onun 840 illik yubileyini keçirəndə əsərlərinin tamamilə rus dilinə tərcümə olunmasını və Moskvada – əgər burada ədəbiyyatçılardan varsa bilirlər, Moskvada “Xudojestvennaya literatura” nəşriyyatı var idi. O ən yüksək səviyyəli tarixi şəxsiyyətlərin kitablarını nəşr edirdi. Nizami Gəncəvinin əsərlərinin böyük tirajla nəşr olunması barədə qərar qəbul etdik. Bu asan bir iş deyildir. Mən buna da nail oldum, bu qərar da qəbul edildi. Ancaq elə oldu ki, bu qərar həyata keçirilənə qədər mən Bakıdan Moskvaya işə keçdim. Təbiidir ki, orada da mənim səlahiyyətlərim böyük idi. Bu işə nəzarət etdim və Moskvada “Xudojestvennaya literatura” nəşriyyatında Nizami Gəncəvinin 5 cilddən ibarət poemalarının çox nəfis şəkildə nəşr olunmasına nail oldum. Bunun böyük əhəmiyyəti var. Çünki Nizamini biz tanıyıyıq, Şərq ölkələri tanıyır. Amma lazımdır ki, Avropada da tanınsın. Avropalı tədqiqatçılar tanıyırlar. Bir çox kitabxanalarda onun kitabları var. Ancaq rus dili böyük dil, Rusiya böyük ölkə olduğuna görə – o vaxtlar biz Sovet İttifaqının tərkibində idik – bu əsərlərin rus dilində yaxşı, yəni yüksək səviyyədə nəşr olunması bizim üçün böyük bir nailiyyət, böyük bir hadisə idi. Mən qürur hissi keçirirəm ki, Nizaminin yolunda az iş görməmişəm. Onun xatirəsini əbədiləşdirmək, irsinin daha da təbliğ olunması, yayılması üçün, kitablarının nəşri üçün çox iş görmüşəm” (5, s. 97-100).

Azərbaycan tarixini, mədəniyyətini və ədəbiyyatını dərinləndirən, onu böyük məhəbbətlə sevən və yüksək qiymətləndirən ümumimillə lider Heydər Əliyevin dahi Nizami Gəncəvinin rus dilində əsərləri külliyyatının qısa müddətdə çap olunmasına qayğı ilə yanaşması insanı rıqqətə gətirir.

Nizami Gəncəvinin 5 cilddən ibarət əsərlər külliyyatının I cildi 1985-ci ildə Moskvada “Xudojestvennaya literatura” nəşriyyatı tərəfindən kütləvi tirajla çap olunmuşdur. Əsər 382 səhifədən ibarətdir. Buraya şairin lirikası, qəzəlləri, qəsidələri və “Sirlər Xəzinəsi” poeması daxil edilmişdir. Kitabın redaktorları Rüstəm Əliyev, Məmməd Cəfər Cəfərov, Mirzə İbrahimov və başqaları, ön sözün müəllifi xalq yazıçısı akademik Mirzə İbrahimovdur. “Sirlər Xəzinəsi” 20 məqalədən ibarətdir. Mətnlərin, rəylərin və lüğətin elmi şəkildə hazırlanması Rüstəm Əliyev tərəfindən həyata keçirilmişdir. Əsərlər fars dilindən tərcümə olunmuşdur. Qəsidələri M.Borisov, qəzəlləri M.Borisov, K.Lipskerov, M.Xatunçev, İv.Bunin, Vs.Rojdestvenski və A.Starostin tərcümə etmişlər. “Sirlər Xəzinəsi”ni tərcümə edənlər K.Lipskerov və C.Şeirvinsk olmuşdur. Təsviri tərtibatı A.Remennikə məxsusdur.

Annotasiyada Azərbaycanın görkəmli şairi Nizami Gəncəvinin 5 cildən ibarət əsərləri külliyyatının I cildində məşhur “Xəmsə”nin ilk poeması olan “Sirlər Xəzinəsi”, həmçinin dünyanın gözəlliyini və insanı gözəl ideal kimi tərənnüm edən şeirləri – qəzəlləri, qəsidələri və dördlülkləri haqqında məlumat verilmişdir.

1985-ci ildə “Xudojestvennaya literatura” nəşriyyatı Nizami Gəncəvinin əsərlər külliyyatının II cildini 100.000 nüsxə tirajla çapdan buraxdı. Buraya Nizami Gəncəvinin “Xosrov və Şirin” poeması daxil edilmişdir. Əsərin redaktoru E.Caliaşvili, bədii redaktoru S.Danilov, texniki redaktoru O.Yaroslavtsev, korrektor T.Qriniveçkayadır. Nəşrin redaksiya heyətinə R.Əliyev, M.Cəfərov, M.İbrahimov və başqaları daxildir. Mətnlərin, rəylərin və lüğətin elmi şəkildə hazırlanması Rüstəm Əliyev tərəfindən həyata keçirilmişdir. Təsviri tərtibatı A.Remennikə məxsusdur. Kitab 478 səhifədən ibarətdir. Əsər fars dilindən rus dilinə Konstantina Lipskerova tərəfindən tərcümə olunmuşdur.

Annotasiyada XII əsr Azərbaycanın dahi mütəfəkkir şairi Nizami Gəncəvinin məşhur “Xəmsə”sinə daxil olan yüksək və saf sevgini tərənnüm edən, yaradıcı əməyin gücünü vəsf edən “Xosrov və Şirin” poeması haqqında məlumat verilmişdir.

Nizami Gəncəvinin 5 cildliyinin III cildi “Xudojestvennaya literatura” nəşriyyatı tərəfindən 1986-cı ildə 100.000 nüsxə tirajla çap olunmuşdur. Bu cildə daxil edilən “Leyli və Məcnun” poemasını fars dilindən ruscaya Tatyana Streşneva çevirmişdir. Əsərin redaktoru İ.Bədəlbəyli, bədii redaktoru D.Yermolenko, texniki redaktoru O.Yaroslavçev, korrektor T.Filippovadır. Əsərin redaksiya kollektivinə R.Əliyev, M.Cəfərov, M.İbrahimov, Y.İsayev, Q.Markov, A.Mirəhmədova, Y.Primakov, A.Puzikov, S.Rüstəm və E.Salayev daxildir. Mətnlərin, rəylərin və lüğətin elmi şəkildə hazırlanması Rüstəm Əliyev tərəfindən həyata keçirilmişdir. Əsər 363 səhifədən ibarətdir. Təsviri tərtibatı A.Remennikə məxsusdur.

Annotasiyada qeyd olunmuşdur ki, 5 cildən ibarət əsərlər külliyyatının III cildinə Azərbaycanın görkəmli mütəfəkkir şairi Nizami Gəncəvinin iki gəncin faciəvi sevgisindən bəhs edən “Leyli və Məcnun” poeması daxil edilib. Poemada şair Leyli və Məcnunun uca, saf, parlaq hissini tərifləyir, sevgi və səadət haqqındakı insani fikirlərlə uyğun olmayan sosial bərabərsizliyin yaratdığı əlaqı və adətləri pisləməsindən bəhs edir.

Nizami Gəncəvinin əsərlər külliyyatının IV cildi “Xudojestvennaya literatura” nəşriyyatı tərəfindən 1986-cı ildə kütləvi tirajla çap olunmuşdur. Həmin cildə “Xəmsə” toplusunun “Yeddi gözəl” poeması daxil edilmişdir. Əsərin redaktoru E.Caliaşvili, bədii redaktoru S.Danilov, texniki redaktoru O.Yaroslavçev, korrektor T.Filippova idi. Əsərin redaktor kollektivinə R.Əliyev, M.Cəfərov, M.İbrahimov, Y.İsayev, Q.Markov, A.Mirəhmədova, Y.Primakov, A.Puzikov, S.Rüstəm və E.Salayev daxildir. Mətnlərin, rəylərin və lüğətin elmi şəkildə hazırlanması Rüstəm Əliyev tərəfindən həyata keçirilmişdir. Əsər 366 səhifədən ibarətdir. Təsviri tərtibatı A.Remennikə məxsusdur. Əsər fars dilindən rus dilinə Vladimir Derjavin tərəfindən tərcümə olunmuşdur.

Annotasiyada qeyd olunur ki, “Yeddi gözəl” poemasında şair hakimiyyət gücündən xalqın mənafeyi üçün istifadə edən ideal hökmdar haqqında fikirlərini inkişaf etdirmiş, Şah Bəhram Gurun hakimiyyətini vəsf etmişdir.

Nizami Gəncəvinin əsərlər külliyyatının sonuncu V cildi "Xudojestvennaya literatura" nəşriyyatı tərəfindən 1986-ci ildə kütləvi tirajla çap olundu. 782 səhifədən ibarət olan bu cildə "İsgəndəmə" poeması nəşr olunmuşdur. Cild 2 hissəyə ayrılmışdır: 1-ci kitab "Şərəfnamə" – Şöhrət haqqında kitab 466 səhifədən, 2-ci kitab "İqbalnamə" – Xoşbəxtlik haqqında kitab isə 315 səhifədən ibarətdir. Əsəri fars dilindən Konstantin Lipskerova tərcümə etmişdir. Kitabın redaktoru E.Caliaşvili, bədii redaktoru V.Serebryakov, A.Maksimov, texniki redaktoru O.Yaroslavçev, korrektor T.Filippovadır. Nəşrin redaksiya heyətinə R.Əliyev, M.Cəfərov, M.İbrahimov, Y.İsayev, Q.Markov, A.Mirəhmədova, Y.Primakov, A.Puzikov, S.Rüstəm və E.Salayev daxildir. Mətnlərin, rəylərin və lügətin elmi şəkildə hazırlanması Rüstəm Əliyev tərəfindən həyata keçirilmişdir. Təsviri tərtibatı A.Remennikə məxsusdur.

Annotasiyada qeyd olunduğu kimi, məşhur "İsgəndənamə" əsəri böyük şair və mütəfəkkir Nizami Gəncəvinin fəlsəfi və sosial baxışlarını ən dolğun şəkildə ifadə edir.

ƏDƏBİYYAT

1. Низами Г. Собрание сочинений. В 5-ти т. Т. 1. Лирика; Сокровищница тайн: Пер. с фарси / Редкол. Р.Алиев, М.Джафаров, М.Ибрагимов и др.; Науч. подгот. текстов, коммент. и словарь Р.Алиев; Вступ. статья М.Ибрагимов.- М.: Худож. лит., 1985. – 382 с., портр.

2. Низами Г. Собрание сочинений. В 5-ти т. Т. 2. Хосров и Ширин / Пер. с фарси К.Липскерова; Редкол. Р.Алиев, М.Джафаров, М.Ибрагимов и др.; Науч. подгот. текста, коммент. и словарь Р.Алиев. - М.: Худож. лит., 1985. – 478 с.

3. Низами Г. Собрание сочинений. В 5-ти т. Т. 3. Лейли и Меджнун / Пер. с фарси Т.Стрешневой; Редкол. Р.Алиев, М.Джафаров, М.Ибрагимов и др.; Науч. подгот. текста, коммент. и словарь Р.Алиев. - М.: Худож. лит., 1986. – 366 с.

4. Низами Г. Собрание сочинений. В 5-ти т. Т. 4. Семь красавиц / Пер. с фарси В.Державина; Редкол. Р.Алиев, М.Джафаров, М.Ибрагимов и др.; Науч. подгот. текста, коммент. и словарь Р.Алиев. - М.: Худож. лит., 1985. – 366с.

5. Низами Г. Собрание сочинений. В 5-ти т. Т. 5. Искендернаме. В 2-х кн. / Пер. с фарси К.Липскерова; Редкол. Р.Алиев, М.Джафаров, М.Ибрагимов и др.; Науч. подгот. текста, коммент. и словарь Р.Алиев. - М.: Худож. лит., 1985. – 782 с.

6. Осипов В. Корифеи моего времени. – М.: Русский раритет, 2013. – 640 с.

7. Печать СССР в 1990 году: Статистический сборник / НПО «Всесоюзная книжная палата». – М.: Финансы и статистика, 1991. – 288 с.

8. Süleymanov R. Ulu öndər Heydər Əliyev və Azərbaycanın kitab mədəniyyəti: Monoqrafiya / Red.: Knyaz Aslan; rəy: Kərim Tahirov. – Bakı, 2020. – 360 s.

Internet resursu

Художественная литература (издательство) - Материал из Википедии – свободной энциклопедии. URL [https://ru.wikipedia.org/wiki/художественная литература \(издательство\)](https://ru.wikipedia.org/wiki/художественная_литература_(издательство))

Rasim Imamgulu oglu Suleymanov
Afag Afig gizi Mammadova

Creation, formation and development of the publishing house "Khudozhestvennaya literatura"

The article briefly discusses the establishment, formation and development of "Khudozhestvennaya literatura" publishing house in Moscow, the capital of the former Soviet Union in 1930-1991. At the same time, the issues of publishing the works of Nizami Ganjavi, a classic poet of Azerbaijan and a luminary in world literature, were studied here.

Расим Имамгулу оглу Сулейманов
Афаг Афиг кызы Маммедова

Создание, становление и развитие издательства "Художественной литературы"

В статье кратко рассказывается о создании, становлении и развитии издательского дома «Художественная литература» в Москве, столице бывшего Советского Союза, в 1930–1991 годах. В статье также изучались вопросы издания классики азербайджанского поэта и шедевра мировой литературы Низами Гянджеви.